

AS „Latvenergo”
Reģ. Nr. 40003032949

Korporatīvās pārvaldības ziņojums par 2012. gadu

04.2013/ RĪGA

Juridiskā bāze

Akciju sabiedrības „Latvenergo” Korporatīvās pārvaldības ziņojums par 2012.gadu sagatavots, izpildot Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.² panta prasības un pamatojoties uz AS „NASDAQ OMX Riga” 2010.gadā izdotajiem „Korporatīvās pārvaldības principiem un ieteikumiem to ieviešanā”.

Plašāks korporatīvās pārvaldības aspektu raksturojums iekļauts 2012.gada Latvenergo koncerna Ilgtspējas pārskata sadaļās „Koncerna pārvalde” un „Koncerna vadība”. Minētais pārskats ir publiski pieejams Latvenergo interneta vietnē <http://www.latvenergo.lv>.

Izmantotie apzīmējumi

- Princips ievērots pilnībā
- Princips nav attiecināms uz kapitālsabiedrības darbību
- Principa ievērošanu ierobežo normatīvie akti

Par korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu

AS „Latvenergo” valde ir izvērtējusi kapitālsabiedrības atbilstību AS „NASDAQ OMX Rīga” izstrādātajiem korporatīvās pārvaldības principiem.

Vērtējot gan kapitālsabiedrības pārvaldības sistēmu, gan principu ievērošanu 2012.gadā, valde uzskata, ka kapitālsabiedrība būtiskos aspektos ir ievērojusi visus korporatīvās pārvaldības principus, izņemot tos, kas saistīti ar likumā „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” noteiktajiem ierobežojumiem, kas paredz, ka valsts kapitālsabiedrībās netiek veidota padome, atšķirīgu akcionāru sapulču sasaukšanas kārtību, kā arī reglamentē valsts kapitālsabiedrību peļņas sadali.

AS „Latvenergo” valde:

Āris Zīgurs
valdes priekšsēdētājs

Zane Kotāne
valdes locekle

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Arnis Kurgs
valdes loceklis

- 5 Akcionāru sapulce
- 7 Valde
- 9 Padome
- 10 Informācijas atklāšana
- 11 Iekšējā kontrole un risku vadība
- 12 Atalgojuma politika

1. Akcionāru tiesību nodrošināšana un piedalīšanās akcionāru sapulcēs*

- 1.1. Līdzvērtīgas tiesības visiem akcionāriem
- 1.2. Izstrādāta peļņas sadales politika
- 1.3. Akcionāru interešu aizsardzība
- 1.4. Regulāra un savlaicīga informācijas pieejamība par koncernu
- 1.5. Savlaicīga informēšana par akcionāru sapulces sasaukšanu
- 1.6. Savlaicīga informēšana par sapulces norisi, norises vietu, darba kārtību un balsošanu
- 1.7. Savlaicīga sapulcē izskatāmo jautājumu pieejamība
- 1.8. Tiesības izvirzīt ievēlēšanai padomē akcionāru pārstāvjus
- 1.9. Informācijas pieejamība par padomes locekļu un revīzijas komitejas kandidātiem
- 1.10. Tiesības sapulces laikā konsultēties savā starpā
- 1.11. Izstrādāts akcionāru sapulces norises reglaments
- 1.12. Iespēja sapulces laikā uzdot jautājumus
- 1.13. Sapulcē izskatāmo jautājumu protokolēšana

Fakti par Latvenergo

- ✓ AS „Latvenergo” kapitāla daļas pieder LR un to turētājs ir EM
- ✓ Pārraudzību veic akcionāru sapulce
- ✓ 2012.gadā notikušas 16 akcionāru sapulces
- ✓ Peļņas sadali nosaka likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”

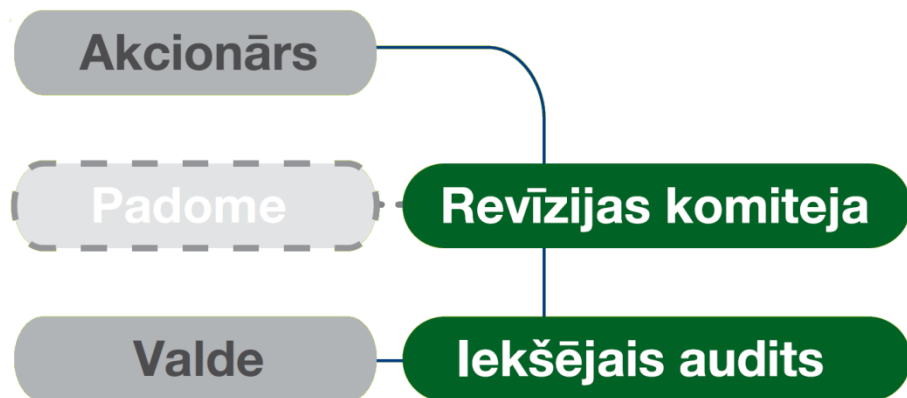
*Atbilstoši AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principiem

Akcionāru sapulce II

2. Pārvaldes institūciju locekļu un to kandidātu līdzdalība akcionāru sapulcēs*

- 2.1. Pārvaldes institūciju locekļu un revidenta dalība akcionāru sapulcēs
- 2.2. Amatpersonu kandidātu dalība akcionāru sapulcēs
- 2.3. Informācijas pieejamība par amatpersonu vai amatpersonu kandidātu neierašanās iemesliem

AS „Latvenergo” pārvaldes struktūra

*Atbilstoši AS „NASDAQ OMX Rīga” korporatīvās pārvaldības principiem

3. Valdes pienākumi un atbildība*

- 3.1. Pienākumu izpilde un atbildība par mērķu/stratēģijas realizēšanu un rezultātiem
- 3.2. Pilnvaru noteikšana valdes nolikumā un nolikuma publiska pieejamība
- 3.3. Atbildība par saistošo normatīvo aktu ievērošanu, risku pārvaldi un finansiālo darbību
- 3.4. Valdei noteikto uzdevumu izpilde
- 3.5. Apliecinājums par risku kontroles procedūru, risku vadības efektivitāti
- 3.6. Mērķu un stratēģiju saskaņošana padomē

4. Valdes sastāvs un valdes locekļiem izvirzāmās prasības*

- 4.1. Katram valdes loceklim noteiktas nepieciešamās prasmes, izglītība un darba pieredze
- 4.2. Informācijas pieejamība interneta vietnē par katru valdes locekli
- 4.3. Savlaicīgas un precīzas informācijas pieejamība valdes locekļiem par koncerna darbību
- 4.4. Ierobežots termiņu skaits valdes locekļa pilnvaru laikam

Fakti par Latvenergo

- ✓ AS „Latvenergo” valde sastāv no 5 valdes locekļiem
- ✓ Valdes locekļi ievēro normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteiktās interešu konflikta novēršanas prasības
- ✓ Valdes locekļus, izvērtējot kompetences, pieredzi un plānoto atbildības sfēru, ievēl akcionāru sapulce
- ✓ Valdes locekļi tiek ievēlēti uz terminētu laiku (3 gadiem)
- ✓ Valde kopīgi vada kapitālsabiedrību un pārstāv tās intereses
- ✓ 2012.gadā notikušas 62 AS „Latvenergo” valdes sēdes
- ✓ Akcionāru sapulce pilda Padomes funkcijas un 2012.gadā ir saskaņojusi Latvenergo stratēģiju un mērķus

*Atbilstoši AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principiem

5. Interesešu konfliktu identificēšana valdes locekļu darbībā*

- 5.1. Interesešu konfliktu rašanās novēršana valdes locekļu darbībā
- 5.2. Ziņošana par iespējamu interesešu konflikta rašanos
- 5.3. Atturēšanās no dalības lēmumu pieņemšanā, kuri var radīt interesešu konfliktu

*Atbilstoši AS „NASDAQ OMX Rīga”
korporatīvās pārvaldības principiem

6. Padomes pienākumi un atbildība*

7. Padomes sastāvs un padomes locekļiem izvirzāmās prasības*

8. Interesešu konfliktu identificēšana padomes locekļu darbībā*

Fakti par Latvenergo

- ✓ AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli” nav padomes
- ✓ Padome netiek veidota atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” prasībām
- ✓ Padomes funkcijas veic akcionāru sapulce
- ✓ *Elektrum Eesti, OÜ, Elektrum Lietuva, UAB un SIA „Liepājas enerģija” ir izveidota padome - to neliedz normatīvie akti*

*Atbilstoši AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principiem

9. Darbības caurspīdīgums*

- 9.1. Skaidra un saprotama korporatīvās pārvaldības struktūra
- 9.2. Pārbaudītas, precīzas un nepārprotamas informācijas atklāšana
- 9.3. Kontaktpersonas noteikšana saziņai ar presi, medijiem, biržu un ieguldītājiem
- 9.4. Savlaicīga un prasībām atbilstoša finanšu un gada pārskatu sagatavošana un atklāšana

10. Investoru attiecības*

- 10.1. Precīzas un patiesas informācijas sniegšana un atgriezeniskās saites nodrošināšana
- 10.2. Vienlīdzīgas un saprotamas informācijas pieejamība visiem investoriem
- 10.3. Dažādu informācijas aprites kanālu nodrošināšana investoriem
- 10.4. Informācijas pieejamības nodrošināšana savā interneta vietnē
- 10.5. Atklājamās informācijas nodrošināšana savā interneta vietnē

Fakti par Latvenergo

- ✓ Kopš 2002.gada finanšu pārskati tiek sagatavoti saskaņā ar SFPS
- ✓ Ilgtspējas pārskats, vienīgais revidētais Latvijā, jau ceturto gadu izstrādāts atbilstoši GRI vadlīnijām
- ✓ AS „Latvenergo” 2012.gadā emitēja obligācijas 20 miljonu eiro apmēra
- ✓ Starpperioda pārskats pirmo reizi publicēts par 2012.gada 1.pusgadu
- ✓ Sākot ar 2012.gada 4.cet. tiek publicēti ceturkšņa finanšu pārskati
- ✓ <http://www.latvenergo.lv> izveidota sadaļa „Investoriem”

*Atbilstoši AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principiem

11. Ārējās un iekšējās kontroles darbības principi*

- 11.1. Pastāvīga koncerna darbības kontrole un iekšējās kontroles kārtības pilnveidošana
- 11.2. Komercdarbības risku apzināšana un uzraudzīšana
- 11.3. Informācijas pieejamības nodrošināšana revidenta pienākumu veikšanai
- 11.4. Revidenta darbības neatkarības nodrošināšana
- 11.5. Neatkarīgu iekšējo pārbažu veikšana
- 11.6. Atšķirīgu revidentu un valdes locekļu pilnvaru termiņu noteikšana

12. Revīzijas komiteja*

- 12.1. Funkciju un atbildības noteikšana revīzijas komitejas nolikumā
- 12.2. Efektīvas revīzijas komitejas darbības nodrošināšana
- 12.3. Informācijas pieejamība par grāmatvedības uzskaites metodēm
- 12.4. Informācijas nodrošināšana komitejas darbības veikšanai
- 12.5. Revīzijas komiteja atskaitās akcionāru sapulcei

Fakti par Latvenergo

- ✓ Iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēma ir veidota atbilstoši COSO modelim
- ✓ Iekšējais audits darbojas, ievērojot IIA standartus
- ✓ Preventīvi tiek uzlabota kontroles vide - koncernā strādā darbības atbilstības speciālists
- ✓ Apstiprināts krāpšanas riska vadības plāns, kura ieviešanu uzrauga revīzijas komiteja
- ✓ 2012.gada nogalē darbu uzsāka revīzijas komiteja 3 locekļu sastāvā
- ✓ Revīzijas komitejas locekļi ir neatkarīgi speciālisti, kas nav saistīti ar koncerna operatīvo darbību

*Atbilstoši AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principiem

13. Atalgojuma noteikšanas vispārējie principi, veidi un kritēriji*

- 13.1. Izstrādāta atalgojuma politika
- 13.2. Pārvaldes institūciju nošķirtība atalgojuma politikas izstrādes procesā
- 13.3. Atalgojuma mainīgās daļas piesaiste rezultātiem
- 13.4. Noteikts maksimālais mainīgās atalgojuma daļas apmērs
- 13.5. Noteikts termiņa ierobežojums tiesībām izmantot akcijas
- 13.6. Iespēja pieprasīt mainīgās daļas atmaksu, ja tā ir piešķirta nepamatoti
- 13.7. Veidojot atalgojuma shēmas, kā atlīdzību paredzot akcijas, veikts potenciālo ieguvumu un zaudējumu izvērtējums
- 13.8. Norādīts veids, kā plānots nodrošināt nepieciešamo akciju daudzuma mainīgās atalgojuma daļas piešķiršanai
- 13.9. Biržas noteikto akciju opciju piešķiršanas nosacījumu ievērošana
- 13.10. Noteikti principi par kompensāciju izmaksu amatpersonām, ja tiek lauzti darba līgumi
- 13.11. Noteikts maksimālais izmaksājamais apmērs darba attiecību izbeigšanas gadījumā

Fakti par Latvenergo

- ✓ Valdes atalgojuma politiku nosaka LR normatīvie akti
- ✓ Regulēts tiek gan maksimālais atalgojuma apmērs, gan mainīgā daļa, kas nevar pārsniegt 1 mēnešalgas apmēru
- ✓ Akcionāru sapulce izvērtē gada sasniegumus un lemj par prēmijas piešķiršanu

*Atbilstoši AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principiem

14. Paziņojums par atalgojuma politiku*

- 14.1. Atklāta informācija par pārvaldes institūciju locekļu atalgojuma politiku
- 14.2. Atklāta informācija par atalgojumu politikas piemērošanu un pārvaldes institūciju atalgojumu apmēru
- 14.3. Nodrošināta atklātās informācijas apjoma nedublēšanās
- 14.4. Ja atalgojuma informācija ir komerciāli jūtīga un netiek atklāta, tad minēts tās nepubliskošanas iemesls
- 14.5. Atklāta informācija par katra valdes locekļa atalgojumu un citiem ienākumiem
- 14.6. Atklāta informācija par akciju un/vai akciju opciju iegūšanu
- 14.7. Atklāta informācija par iemaksām privāto pensiju fondu plānos
- 14.8. Atalgojuma shēmas, kas paredz akciju un/vai akciju opciju iegūšanu, apstiprina akcionāru sapulcē

*Atbilstoši AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principiem

Kontaktinformācija

Epasts: investor.relations@latvenergo.lv

Interneta vietne: <http://www.latvenergo.lv/investors>

AS „Latvenergo”

Pulkveža Brieža iela 12

Rīga, LV-1230

Latvija

Izmantotie saīsinājumi

- COSO** – Trīdveja komisijas sponsorējošās organizācijas komiteja (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)
- EM** – Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
- GRI** – Globālās ziņošanas iniciatīva (Global Reporting Initiative)
- IIA standarti** – Iekšējā audita profesionālās prakses standarti (The International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing)
- Latvenergo** – Latvenergo koncerns
- LR** – Latvijas Republika
- SFPS** – Starptautisko finanšu pārskatu standarti (International Financial Reporting Standards)

Normatīvie akti attiecībā uz valsts kapitālsabiedrību darbību

1. Likums „Komerclikums”, 13.04.2000
2. Likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”, 26.09.2002
3. Likums „Finanšu instrumentu tirgus likums”, 20.11.2003
4. Likums „Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums”, 01.12.2009
5. Ministru kabineta noteikumi Nr.1471 „Kārtība, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu”, 15.12.2009
6. Ministru kabineta noteikumi Nr.311 „Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa, pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību”, 30.03.2010

Latvenergo koncerna struktūra

AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principi

I AKCIONĀRU SAPULCE

1. Akcionāru tiesību nodrošināšana un piedalīšanās akcionāru sapulcēs

- 1.1. Svarīgi ir nodrošināt, lai visiem vienas kategorijas akciju īpašniekiem ir arī vienādas tiesības, tai skaitā saņemt daļu no Emitenta peļņas dividenžu vai kādā citā veidā proporcionāli tiem piederošo akciju skaitam, ja tiem piederošās akcijas šādas tiesības paredz.
- 1.2. Emitents izstrādā peļņas sadales politiku. Politikas izstrādes gaitā vēlams ņemt vērā ne tikai tūlītēja labuma nodrošināšanu Emitenta akcionāriem, izmaksājot tiem dividendes, bet arī peļņas reinvestēšanas lietderību, tādējādi vairojot Emitenta vērtību nākotnē. Vēlams peļņas sadales politiku apspriest akcionāru sapulcē, tādējādi nodrošinot, lai ar to iepazītos pēc iespējas lielāks skaits akcionāru, un dodot iespēju akcionāriem izteikties. Ziņojumā Emitents norāda, kur ir pieejama Emitenta peļņas sadales politika.
- 1.3. Lai pietiekami efektīvi tiktu aizsargātas Emitenta akcionāru intereses, visus šajos leteikumos minētos jautājumus attiecībā uz akcionāru sapulču sasaukšanu un akcionāru nodrošināšanu ar nepieciešamo informāciju ir aicināti savā darbībā ievērot ne tikai Emitenti, bet arī jebkura cita persona, kas tiesību aktos noteiktajā kārtībā sasauc, izsludina un organizē akcionāru sapulci.
- 1.4. Emitenta akcionāriem nodrošināma iespēja savlaicīgi un regulāri saņemt visu nepieciešamo informāciju par Emitentu, piedalīties sapulcēs un balsot par darba kārtības jautājumiem. Emitentam jāveic visas iespējamās darbības, lai sapulcē piedalītos pēc iespējas lielāks skaits akcionāru, tāpēc sapulces norises vietai un laikam nevajadzētu ierobežot akcionāru ierašanos uz sapulci. Tāpat nebūtu pieļaujama izsludinātās akcionāru sapulces norises vietas un laika maiņa īsi pirms sapulces, kas tādējādi apgrūtinātu vai pat padarītu neiespējamu akcionāru ierašanos uz sapulci.
- 1.5. Emitents informē akcionārus par akcionāru sapulces sasaukšanu, izsludinot to tiesību aktos noteiktajā kārtībā un termiņos. Emitenti ir aicināti izsludināt akcionāru sapulci nekavējoties pēc tam, kad pieņemts lēmums par sapulces sasaukšanu, jo īpaši šis nosacījums attiecināms uz ārkārtas akcionāru sapulcēm. Informācija par sapulces sasaukšanu ievietojama arī Emitenta mājas lapā internetā, kur tā būtu jānodrošina vismaz vienā svešvalodā. Ieteicams, lai šī svešvaloda būtu angļu valoda, lai mājas lapu varētu lietot arī ārvalstu investori. Publiskojot informāciju par akcionāru sapulces sasaukšanu, norādāms arī sapulces sasaukšanas iniciators.
- 1.6. Emitents nodrošina, lai akcionāriem pirms sapulces savlaicīgi būtu pieejama izsmeljoša informācija, kas saistīta ar sapulces norisi, norises vietu un balsošanu par pieņemamajiem lēmumiem, kā arī informācija par darba kārtību un lēmumu projektiem, par kuriem plānots balsot sapulcē. Emitents arī informē akcionārus, kur tie var vērsties, lai saņemtu atbildes uz jebkuriem jautājumiem par akcionāru sapulces norisi un darba kārtības jautājumiem, un nodrošina nepieciešamo papildu informācijas sniegšanu akcionāriem.
- 1.7. Emitents nodrošina, lai vismaz 14 (četrpadsmit) dienas pirms sapulces akcionāriem būtu iespēja iepazīties ar sapulcē izskatāmo jautājumu lēmumu projektiem, tajā skaitā arī tiem, kas iesniegti papildus jau pēc sapulces izsludināšanas. Emitents nodrošina iespēju iepazīties ar pilnu lēmumu projektu tekstu, jo sevišķi tas attiecināms uz balsojumu par Emitenta statūtu grozījumiem, Emitenta amatpersonu ievēlēšanu, to atalgojuma noteikšanu, Emitenta peļņas sadali un citiem būtiskiem jautājumiem.
- 1.8. Emitents nedrīkst nekādā veidā ierobežot akcionāru tiesības izvirzīt ievēlēšanai padomē akcionāru pārstāvjus, un padomes locekļu un citu amatpersonu kandidatūras ir izvirzāmas savlaicīgi, lai akcionāriem vismaz 14 (četrpadsmit) dienas pirms akcionāru sapulces būtu pieejama informācija par minētajām personām vismaz tādā apjomā, kā tas noteikts šīs sadaļas 1.9. punktā.
- 1.9. Īpaša uzmanība jāpievērš tam, lai akcionāriem vismaz 14 (četrpadsmit) dienas pirms sapulces būtu iespēja iepazīties ar informāciju par padomes locekļu kandidātiem, kā arī par revīzijas komitejas locekļu kandidātiem, kuru apstiprināšana plānota akcionāru sapulcē. Publiskojot minēto informāciju, ir atklājama arī šo personu īsa profesionālā biogrāfija.

AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principi

- 1.10. Emitents nevar ierobežot akcionāru tiesības sapulces laikā konsultēties savā starpā, ja tas nepieciešams kāda lēmuma pieņemšanai vai jautājuma noskaidrošanai.
 - 1.11. Lai nodrošinātu akcionārus ar izsmeļošu informāciju par akcionāru sapulces norisi, Emitents izstrādā akcionāru sapulces norises reglamentu, kurā nosaka akcionāru sapulces norises kārtību un jebkuru ar sapulci saistītu organizatorisku jautājumu atrisināšanas kārtību (piemēram, akcionāru reģistrēšanos sapulcei, sapulcē izskatāmo jautājumu lēmumu pieņemšanas kārtību, Emitenta rīcību, ja kāds no darba kārtības jautājumiem netiek izskatīts, ja nevar tikt pieņemts lēmums u.tml.). Emitenta pieņemtajām procedūrām attiecībā uz piedalīšanos balsošanā jābūt viegli realizējamām.
 - 1.12. Emitentam jānodrošina, lai akcionāriem sapulces norises laikā būtu iespējams uzdot jautājumus akcionāru sapulcē ievēlamo amatpersonu kandidātiem un citiem klātesošajiem Emitenta pārstāvjiem. Emitents ir tiesīgs noteikt saprātīgus jautājumu uzdošanas nosacījumus, piemēram, izslēdzot iespēju vienam akcionāram izmantot visu jautājumu uzdošanai paredzēto laiku, un noteikt vienas personas uzstāšanās maksimālo laika limitu.
 - 1.13. Norādot akcionāru sapulces protokolā visu sapulcē izskatāmo darba kārtības jautājumu apspriešanas gaitu un saturu, sapulces vadītājam jānodrošina, lai gadījumos, ja kāds no sapulces dalībniekiem to pieprasa, protokolā tiktu atspoguļotas atsevišķas debātes vai arī protokolam rakstveidā pievienoti akcionāra priekšlikumi vai jautājumi.
2. Emitenta pārvaldes institūciju locekļu un to kandidātu līdzdalība akcionāru sapulcē
- 2.1. Emitenta pārvaldes institūciju locekļu un revidenta dalība sapulcē nepieciešama, lai nodrošinātu informācijas apmaiņu starp Emitenta akcionāriem un pārvaldes institūciju locekļiem, kā arī lai nodrošinātu akcionāru tiesības saņemt kompetentu personu atbildes uz uzdotajiem jautājumiem. Akcionāru sapulcē, kurā netiek izskatīti ar Emitenta finansēm saistīti jautājumi, Emitenta revidenta klātbūtne nav obligāta. Izmantojot tiesības uzdot jautājumus, akcionāri var iegūt sīkāku informāciju par apstākļiem, kas varētu ietekmēt finanšu pārskata un Emitenta finansiālās situācijas novērtējumu.
 - 2.2. Sapulcē jāpiedalās Emitenta amatpersonu kandidātiem, kuru ievēlēšana plānota akcionāru sapulcē. Tas īpaši attiecināms uz padomes locekļiem. Ja padomes locekļa vai revidenta amata kandidāts nevar piedalīties akcionāru sapulcē un tam ir svarīgs iemesls, tad ir pieļaujama attiecīgās personas neierašanās uz akcionāru sapulci. Šādā gadījumā visa būtiskā informācija par kandidātu ir jāatklāj pirms sapulces.
 - 2.3. Akcionāru sapulces laikā sapulces dalībniekiem jābūt iespējai iegūt informāciju par amatpersonām vai amatpersonu kandidātiem, kuri nav ieradušies uz sapulci un to neierašanās iemesliem. Emitenta amatpersonu neierašanās iemesli akcionāru sapulcē būtu fiksējami akcionāru sapulces protokolā.

II VALDE

3. Valdes pienākumi un atbildība

- 3.1. Valdes pienākums ir vadīt Emitenta darbību, kas ietver arī atbildību par Emitenta noteikto mērķu un stratēģijas realizēšanu un atbildību par sasniegtajiem rezultātiem. Par minēto valde ir atbildīga padomei, kā arī akcionāru sapulcei. Pildot savus pienākumus, valdei ir jāpieņem lēmumi vadoties no visu akcionāru interesēm un izvairoties no interešu konfliktu rašanās iespējamības.
- 3.2. Valdes pilnvaras nosakāmas valdes nolikumā vai tam pielīdzināmā dokumentā, kas publicējams Emitenta mājas lapā internetā. Šim dokumentam jābūt pieejamam arī Emitenta birojā.
- 3.3. Valde ir atbildīga arī par visu saistošo normatīvo aktu ievērošanu, par risku pārvaldīšanu, kā arī par Emitenta finansiālo darbību.
- 3.4. Valdei jāpilda noteikti uzdevumi, tajā skaitā:
 - 1) korporatīvās stratēģijas, noteikto darbības plānu, risku kontroles procedūru, gada budžeta un biznesa plānu izpildes novērtēšana un virzīšana, nodrošinot kontroli pār plānu izpildi un plānoto rezultātu sasniegšanu;

AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principi

3.4. (turpinājums)

- 2) Emitenta vadošo darbinieku atlase, to atalgojuma noteikšana, darbības kontrolēšana un nepieciešamības gadījumā to nomaiņa saskaņā ar spēkā esošajām iekšējām procedūrām (piem., ievērojot Emitenta noteikto personāla politiku; atalgojuma politiku un tml.);
 - 3) savlaicīga un kvalitatīva atskaišu sniegšana, nodrošinot arī iekšējās revīzijas veikšanu, un informācijas atklāšanas kontrole;
 - 3.5. Valde gada pārskatā apliecina, ka iekšējā riska kontroles procedūras ir efektīvas un ka riska vadība un iekšējā kontrole visa gada laikā ir veikta atbilstoši minētajām kontroles procedūrām.
 - 3.6. Vēlams, lai valde iesniegtu apstiprināšanai Emitenta padomē lēmumus, kas nosaka Emitenta mērķus un stratēģiju šo mērķu sasniegšanai (līdzdalība citās sabiedrībās, īpašumu iegūšana vai atsavināšana, darbības paplašināšana, atverot pārstāvniecības vai filiāles, vai paplašinot darbības jomu u. tml.).
- ### 4. Valdes sastāvs un valdes locekļiem izvirzāmās prasības
- 4.1. Veidojot valdi, jāievēro, lai katram no valdes locekļiem būtu atbilstoša izglītība un darba pieredze. Emitents izveido valdes loceklim izvirzāmo prasību apkopojumu, kurā būtu noteiktas katram valdes loceklim nepieciešamās prasmes, izglītība, iepriekšējā darba pieredze un citi atlases kritēriji.
 - 4.2. Emitenta mājas lapā internetā par katru Emitenta valdes locekli ir jāievieto šāda informācija: vārds, uzvārds, dzimšanas gads, iegūtā izglītība, termiņš, uz kādu ievēlēts valdes loceklis, tā ieņemamais amats, pēdējo trīs gadu profesionālās pieredzes apraksts, tā īpašumā esošo Emitenta vai tā meitas/mātes kompāniju akciju/daļu skaits, informācija par ieņemamajiem amatiem citās kapitālsabiedrībās.
 - 4.3. Lai varētu sekmīgi pildīt savus pienākumus, valdes locekļiem jābūt pieejamai savlaicīgai un precīzai informācijai par Emitenta darbību. Valdei jāspēj sniegt objektīvu vērtējumu par Emitenta darbību. Valdes locekļiem jābūt pietiekamam laikam savu pienākumu veikšanai.
 - 4.4. Nav vēlams vienu un to pašu valdes locekli ievēlēt valdē vairāk kā četrus termiņus pēc kārtas. Emitentam ir jāizvērtē, vai tādējādi tiks veicināta Emitenta darbības attīstība un būs iespējams izvairīties no situācijas, kad vienas vai atsevišķu personu rokās, ievērojot to ilggadējo darbību pie Emitenta, tiek koncentrēta lielāka vara. Ja arī šāda ievēlēšana tiek pieļauta, būtu vēlams apsvērt nepieciešamību mainīt attiecīgā valdes locekļa pārzinā nodoto Emitenta darbības jomu.
- ### 5. Interesu konfliktu identificēšana valdes locekļu darbībā
- 5.1. Katra valdes locekļa pienākums ir novērst jebkādu, pat tikai šķietamu, interešu konfliktu rašanos savā darbībā. Pieņemot lēmumus, valdes loceklis vadās no Emitenta interesēm un neizmanto Emitentam izvirzītos sadarbības piedāvājumus personīgā labuma gūšanai.
 - 5.2. Par jebkura interešu konflikta rašanos vai tikai tā iespējamību valdes loceklim nekavējoties jāpaziņo pārējiem valdes locekļiem. Valdes loceklis paziņo par jebkuru darījumu vai līgumu, kuru Emitents plāno slēgt ar personu, kam ar valdes locekli ir ciešas attiecības, vai kas ir ar valdes locekli saistīta persona, kā arī informē par jebkādu interešu konfliktu rašanos noslēgto līgumu darbības laikā.
Par personām, kam ir ciešas attiecības ar valdes locekli, šo leteikumu izpratnē tiek uzskatītas: valdes locekļa laulātais, radnieks vai svainis, skaitot radniecību līdz otrajai pakāpei un svainību līdz pirmajai pakāpei, vai personas, ar kurām valdes loceklim vismaz vienu gadu ir kopīga saimniecība. Par personām, kas ir saistītas ar valdes locekli, šo leteikumu izpratnē uzskatāmas juridiskas personas, kurās valdes loceklis vai ar to cieši saistītas personas ieņem valdes vai padomes locekļa amatu, veic revidenta pienākumus vai ieņem citu vadošu amatu, kurā atrodoties, tam ir iespējams noteikt vai ietekmēt attiecīgās juridiskās personas darbības stratēģiju.
 - 5.3. Valdes loceklim nav vēlams piedalīties tādu lēmumu pieņemšanā, kuri varētu radīt interešu konfliktu.
- ### III Padome
- ### 6. Padomes pienākumi un atbildība
- 6.1. Padomes funkcijas nosakāmas padomes nolikumā vai tam pielīdzināmā dokumentā, kas regulē padomes darbību, un tas ievietojams Emitenta mājas lapā internetā. Šim dokumentam jābūt pieejamam arī Emitenta birojā.

AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principi

- 6.2. Padomes veiktā pārraudzība pār valdes darbību ietver uzraudzību pār Emitenta mērķu sasniegšanu, korporatīvo stratēģiju un risku pārvaldi, finanšu atskaišu procesu, valdes priekšlikumiem par Emitenta peļņas izlietošanu un Emitenta darbības veikšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Par katru no minētajiem jautājumiem padomei būtu jāapspriežas un jāizsaka savs viedoklis vismaz reizi gadā, ievērojot normatīvajos aktos noteikto padomes sēžu sasaukšanas regularitāti, un apspriežu rezultāti jāatspoguļo padomes sēžu protokolos.
 - 6.3. Padome un katrs tās loceklis ir atbildīgi, lai to rīcībā būtu visa viņu pienākumu veikšanai nepieciešamā informācija, kura iegūstama no valdes locekļiem un iekšējiem revidentiem vai, ja nepieciešams, no Emitenta darbiniekiem un ārējiem konsultantiem. Informācijas apmaiņas nodrošināšanai padomes priekšsēdētājam regulāri jāsaazinās ar Emitenta valdi, tai skaitā ar valdes priekšsēdētāju, un jāapspriež visi svarīgākie ar Emitenta darbības un attīstības stratēģiju, biznesa aktivitātēm un risku vadību saistītie jautājumi.
 - 6.4. Nosakot padomes funkcijas, būtu jāparedz pienākums katram padomes loceklim sniegt skaidrojumu gadījumos, kad tas nevar piedalīties padomes sēdēs. Ir vēlams atklāt informāciju, kuri no padomes locekļiem nav apmeklējuši vairāk kā pusi no padomes sēdēm pārskata gada laikā, norādot arī neapmeklējuma iemeslus.
7. Padomes sastāvs un padomes locekļiem izvirzāmās prasības
 - 7.1. Emitentam ir jāpieprasa katram padomes loceklim, kā arī katram padomes locekļa kandidātam, kura ievēlēšana plānota akcionāru sapulcē, lai tie iesniegtu Emitentam par sevi šādu informāciju: vārds, uzvārds, dzimšanas gads, iegūtā izglītība, padomes locekļa amata ieņemšanas termiņš, pēdējo triju gadu profesionālās pieredzes apraksts, tā īpašumā esošo Emitenta vai tā meitas/mātes kompāniju akciju/daļu skaits, informācija par ieņemamajiem amatiem citās kapitālsabiedrībās. Minētā informācija ievietoama Emitenta mājas lapā internetā, papildus minētajam norādot arī termiņu, uz kādu ievēlēts padomes loceklis, tā ieņemamo amatu, tai skaitā arī papildu amatus un pienākumus, ja tādi pastāv.
 - 7.2. Nosakot padomes locekļiem un to kandidātiem izvirzāmās prasības par pieļaujamo papildu amatu skaitu, jāpievērš uzmanība tam, lai padomes locekļiem jābūt pietiekami daudz laika savu pienākumu veikšanai, lai tie varētu sekmīgi pildīt savus pienākumus un pilnvērtīgi darboties Emitenta interesēs.
 - 7.3. Veidojot Emitenta padomi, būtu jāņem vērā padomes locekļu kvalifikācija, un tā periodiski jāizvērtē. Padomes sastāvs būtu jāveido no personām, kurām kopumā piemīt zināšanu, viedokļu un pieredzes dažādība, kas nepieciešama, lai padome varētu sekmīgi veikt savus uzdevumus.
 - 7.4. Katram padomes loceklim savā darbībā jābūt maksimāli neatkarīgam no jebkuriem ārējiem apstākļiem un ar vēlmi uzņemties atbildību par pieņemtajiem lēmumiem, jāievēro vispārpieņemtie ētikas principi, pieņemot jebkurus ar Emitenta darbību saistītus lēmumus.
 - 7.5. Nav iespējams izveidot sarakstu, kurā būtu norādīti visi apstākļi, kas varētu apdraudēt padomes locekļu neatkarību vai ko varētu izmantot, vērtējot konkrētas personas atbilstību neatkarīga padomes locekļa statusam. Tāpēc Emitentam, vērtējot padomes locekļu neatkarību, jāvadās no Pielikumā minētajiem padomes locekļu neatkarības kritērijiem.
 - 7.6. Ir vēlams, lai vismaz puse no padomes locekļiem būtu neatkarīgi, atbilstoši Pielikumā noteiktajiem padomes locekļu neatkarības kritērijiem. Ja padomes locekļu skaits veido nepāra skaitli, tad neatkarīgie padomes locekļi var būt par vienu mazāk nekā tie, kas neatbilst Pielikumā norādītajiem neatkarības kritērijiem.
 - 7.7. Par neatkarīgu ir uzskatāma persona, kura atbilst Pielikumā minētajiem padomes locekļa neatkarības kritērijiem. Ja padomes loceklis neatbilst kādiem no Pielikumā minētajiem neatkarības kritērijiem, bet Emitents tomēr uzskata šādu padomes locekli par neatkarīgu, tad tam jāsniedz sīkaks sava viedokļa skaidrojums par pieļautajām atkāpēm.
 - 7.8. Personas atbilstība Pielikumā dotajiem neatkarības kritērijiem jāizvērtē jau tad, kad attiecīgais padomes locekļa kandidāts tiek izvirzīts ievēlēšanai padomē. Emitents katru gadu Ziņojumā atklāj informāciju, kuri no padomes locekļiem uzskatāmi par neatkarīgiem.

AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principi

8. Interesu konfliktu identificēšana padomes locekļu darbībā

- 8.1. Katra padomes locekļa pienākums ir novērst jebkādu, pat tikai šķietamu, interešu konfliktu rašanos savā darbībā. Pieņemot lēmumus, padomes loceklis vadās no Emitenta interesēm un neizmanto Emitentam izvirzītos sadarbības piedāvājumus personīgā labuma gūšanai.
- 8.2. Par jebkura interešu konflikta rašanos vai tikai tā iespējamību padomes loceklim nekavējoties jāpaziņo pārējiem padomes locekļiem. Padomes loceklis paziņo par jebkuru darījumu vai līgumu, kuru Emitents plāno slēgt ar personu, kam ar padomes locekli ir ciešas attiecības, vai kas ir ar padomes locekli saistīta persona, kā arī informē par jebkādu interešu konfliktu rašanos noslēgto līgumu darbības laikā.
Par personām, kam ir ciešas attiecības ar padomes locekli, šo ieteikumu izpratnē tiek uzskatītas: padomes locekļa laulātais, radnieks vai svainis, skaitot radniecību līdz otrajai pakāpei un svainību līdz pirmajai pakāpei, vai personas, ar kurām padomes loceklim vismaz vienu gadu ir kopīga saimniecība. Par personām, kas ir saistītas ar padomes locekli, šo ieteikumu izpratnē uzskatāmas juridiskas personas, kurās padomes loceklis vai ar to cieši saistītas personas ieņem valdes vai padomes locekļa amatu, veic revidenta pienākumus vai ieņem citu vadošu amatu, kurā atrodoties, tam ir iespējams noteikt vai ietekmēt attiecīgās juridiskās personas darbības stratēģiju.
- 8.3. Padomes loceklim, kurš atrodas iespējamā interešu konflikta situācijā, nebūtu vēlams piedalīties tādu lēmumu pieņemšanā, kuri var būt saistīti ar šī interešu konflikta rašanos.

IV INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANA

9. Emitenta darbības caurspīdīgums

- 9.1. Korporatīvās pārvaldības struktūra jāveido tā, lai nodrošinātu savlaicīgu un izsmeļošu informāciju par visiem būtiskajiem jautājumiem, kas skar Emitentu, ieskaitot tā finansiālo situāciju, darbības rezultātus un īpašnieku struktūru.
- 9.2. Atklājamajai informācijai jābūt pārbaudītai, precīzai, nepārprotamai un sagatavotai saskaņā ar augstas kvalitātes standartiem.
- 9.3. Emitentam būtu jāieceļ persona, kas Emitenta vārdā ir tiesīga kontaktēties ar presi un citiem masu medijiem, tādējādi nodrošinot informācijas vienotu izplatīšanu, izvairoties no pretrunīgas un nepatiesas informācijas publicēšanas, un ar kuru nepieciešamības gadījumā var sazināties gan Birža, gan ieguldītāji.
- 9.4. Emitentam jānodrošina savlaicīga un noteiktajām prasībām atbilstoša Emitenta finanšu pārskatu un gada pārskatu sagatavošana un atklāšana. Pārskatu sagatavošanas kārtība būtu jāparedz Emitenta iekšējās procedūrās.

10. Investoru attiecības

- 10.1. Galvenie IA mērķi ir precīzas un patiesas ar Emitenta darbību saistītas informācijas sniegšana finanšu tirgus dalībniekiem, kā arī atgriezeniskās saites nodrošināšana, t.i., atsauksmju saņemšana no esošajiem un potenciālajiem ieguldītājiem un citām personām. Īstenojot IA procesu, jāpatur prātā, ka mērķauditoriju neveido tikai institucionālie investori un finanšu tirgus analītiķi. Arvien lielāks uzsvars jāliek uz individuālajiem investoriem, tāpat arvien lielāka nozīme piešķirama citu ieinteresēto pušu: darbinieku, kreditoru un darījumu partneru informēšanai.
- 10.2. Emitents nodrošina visiem investoriem vienlīdzīgu un ērtu pieeju ar Emitentu saistītai svarīgai informācijai, tai skaitā informācijai par emitenta finansiālo stāvokli, īpašuma struktūru un pārvaldi. Emitents sniedz informāciju skaidrā un viegli saprotamā veidā, atklājot gan ar Emitentu saistīto pozitīvo, gan negatīvo informāciju, tādējādi nodrošinot ieguldītājus ar pilnīgu un vispusīgu informāciju par Emitentu, kas ļautu ieguldītājiem izvērtēt visu informāciju pirms lēmuma pieņemšanas.
- 10.3. IA informācijas aprīte ir izmantojami vairāki kanāli. Emitenta IA stratēģija jāveido, izmantojot gan tehnoloģiju sniegtās iespējas (mājas lapa internetā), gan attiecības ar masu medijiem, gan saiknes ar finanšu tirgus dalībniekiem. Ievērojot mūsdienu tehnoloģiju attīstības pakāpi un pieejamību, ikviena mūsdienīga uzņēmuma IA tiek izmantots internets. Šis medija veids vairumam investoru ir kļuvis par vienu no svarīgākajiem komunikāciju līdzekļiem.

AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principi

- 10.4. Pamatprincipi, kuri Emitentam būtu jāievēro, veidojot mājas lapas IA sadaļu:
- 1) interneta mājas lapas IA sadaļa ir jāuztver ne tikai kā informācijas vai faktu glabātava, bet gan kā viens no primārajiem komunikāciju līdzekļiem, ar kura palīdzību iespējams informēt esošos un potenciālos akcionārus;
 - 2) visiem interneta mājas lapas IA sadaļas apmeklētājiem ir jābūt iespējai ērti iegūt visu tajā publicēto informāciju. Informācija mājas lapā jāatspoguļo visās svešvalodās, kurās Emitents parasti izplata informāciju, lai nekādā veidā netiktu diskriminēti ārvalstu investori, taču ievērojot, ka informācija atklājama vismaz latviešu un angļu valodā;
 - 3) ieteicams apsvērt risinājumu, kas ļautu esošajiem un potenciālajiem investoriem un citiem interesentiem uzturēt saikni ar Emitentu, izmantojot mājas lapas IA sadaļu - uzdot jautājumus un saņemt atbildes, pasūtīt jaunāko informāciju, izteikt viedokli u.tml.;
 - 4) mājas lapā ievietotā informācija ir regulāri jāatjauno, un jānodrošina ar Emitentu un tā darbību saistīto jaunumu savlaicīga ievietošana. Nav pieļaujams, ka mājas lapā ir atrodama novecojusi informācija, kas var maldināt tās lietotājus;
 - 5) pēc mājas lapas izveides pašiem tās veidotājiem vēlams izvērtēt IA sadaļu no lietotāja viedokļa – vai interesējošā informācija ir viegli atrodama, vai ievietotā informācija sniedz atbildes uz svarīgākajiem jautājumiem u. tml.
- 10.5. Emitentam jānodrošina, lai tā mājas lapas IA sadaļā būtu atrodama vismaz šāda informācija:
- 1) vispārēja informācija par Emitentu - tā izveidošanas un darbības vēsture, reģistrācijas dati, nozares raksturojums, galvenie darbības veidi;
 - 2) Emitenta Ziņojums (“ievēro vai paskaidro”) par korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu;
 - 3) emitēto un apmaksāto finanšu instrumentu skaits, norādot, cik no tiem iekļauti regulētā tirgū;
 - 4) informācija saistībā ar akcionāru sapulču organizēšanu, izskatāmajiem lēmumu projektiem, pieņemtajiem lēmumiem – vismaz par pēdējo pārskata gadu;
 - 5) Emitenta statūti;
 - 6) Emitenta valdes, padomes nolikums vai cits tam pielīdzināms dokuments, kas regulē to darbību, kā arī Emitenta atalgojuma politika (vai norāde, kur ar to ir iespējams iepazīties) un akcionāru sapulces norises reglaments, ja tāds ir ticis pieņemts;
 - 7) Informācija par Emitenta Revīzijas komitejas darba rezultātiem;
 - 8) informācija par esošajiem Emitenta padomes un valdes locekļiem (par katru atsevišķi): profesionālā darba pieredze, izglītība, īpašumā esošās Emitenta akcijas (stāvoklis uz gada sākumu, informācija atjaunojama pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi gadā), amati citās uzņēmēj sabiedrībās, kā arī valdes un padomes locekļu pilnvaru termiņi;
 - 9) Emitenta akcionāri, kuriem pieder vismaz 5% Emitenta akciju, un informācija par akcionāru maiņu;
 - 10) Emitenta finanšu pārskati un gada pārskats, kas sagatavoti saskaņā ar tiesību aktos un Biržas noteikumos noteikto kārtību;
 - 11) Jebkura cita informācija, kas Emitentam jāatklāj, piemēram, informācija par būtiskiem notikumiem, Emitenta sagatavotie paziņojumi presei, arhivēta informācija par Emitenta finanšu un gada pārskatiem par iepriekšējiem periodiem un tml.

IV IEKŠĒJĀ KONTROLE UN RISKU VADĪBA

11. Emitenta ārējās un iekšējās kontroles darbības principi

- 11.1. Lai nodrošinātu veiksmīgu darbību, Emitentam pastāvīgi jākontrolē sava darbība – tai skaitā ir jādefinē iekšējās kontroles kārtība.
- 11.2. Risku vadības mērķis ir nodrošināt ar Emitenta komercdarbību saistītu risku apzināšanu un uzraudzīšanu. Lai nodrošinātu efektīvu risku vadību, ir nepieciešams definēt risku vadības pamatprincipus. Ir ieteicams raksturot būtiskākos ar Emitenta darbību saistītos potenciālos un esošos riskus.
- 11.3. Revidentam jānodrošina pieeja tā pienākumu veikšanai nepieciešamajai informācijai un iespēja apmeklēt padomes un valdes sēdes, kurās tiek skatīti finanšu rezultāti vai citi jautājumi.

AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principi

- 11.4. Revidentam savā darbībā ir jābūt neatkarīgam, un tā uzdevums ir sniegt Emitentam neatkarīgus un objektīvus revīzijas un konsultatīva rakstura pakalpojumus, lai veicinātu Emitenta darba efektivitāti un sniegtu atbalstu Emitenta vadībai izvirzīto mērķu sasniegšanā, piedāvājot sistemātisku pieeju risku vadības un kontroles procesu izvērtēšanai un uzlabošanai.
- 11.5. Vismaz reizi gadā ir ieteicams veikt neatkarīgu iekšējo pārbaudi, kas novērtētu Emitenta darbību, tai skaitā tās atbilstību Emitenta apstiprinātajām procedūrām.
- 11.6. Apstiprinot revidentu, būtu vēlams, lai viena revidenta pilnvaru laiks nesakristu ar valdes pilnvaru laiku.
12. Emitenta Revīzijas komiteja
- 12.1. Revīzijas komitejas funkcijas un atbildība būtu nosakāmas komitejas nolikumā vai tam pielīdzinātā dokumentā.
- 12.2. Lai nodrošinātu efektīvu Revīzijas komitejas darbību vēlams, lai tās sastāvā būtu vismaz trīs locekļi, kuriem ir pietiekamas zināšanas grāmatvedības kārtošā un finanšu pārskatu sagatavošanā, jo viena no Revīzijas komitejas galvenajām darbības jomām ir jautājumi, kuri saistīti ar Emitenta finanšu atskaitēm un kontroli.
- 12.3. Visiem Revīzijas komitejas locekļiem ir jābūt pieejamai informācijai par Emitenta lietotajām grāmatvedības uzskaites metodēm. Valde informē Revīzijas komiteju par metodēm, kas tiek lietotas, novērtējot nozīmīgus un neparastus darījumus, kur novērtējumam var tikt piemērotas atšķirīgas metodes, kā arī nodrošina, ka Revīzijas komitejai ir pieejama visa ar tiesību aktiem noteiktā informācija.
- 12.4. Emitentam ir jānodrošina, ka Revīzijas komitejai ir iespējams iegūt no Emitenta amatpersonām, valdes locekļiem un citiem darbiniekiem komitejas darbības nodrošināšanai nepieciešamo informāciju, kā arī tiesības veikt neatkarīgu izmeklēšanu, lai savas kompetences ietvaros atklātu pārkāpumus Emitenta darbībā.
- 12.5. Revīzijas komiteja pieņem lēmumus savas kompetences ietvaros un par savu darbību atskaitās akcionāru sapulcei.

V ATALGOJUMA POLITIKA

13. Atalgojuma noteikšanas vispārējie principi, veidi un kritēriji
- 13.1. Emitents izstrādā atalgojuma politiku, kurā norāda vispārējos atalgojuma noteikšanas principus, iespējamās atalgojuma shēmas un citus ar to saistītus būtiskus jautājumus. Izstrādājot atalgojuma politiku, būtu jānodrošina, ka valdes un padomes locekļiem noteiktā atlīdzība ir samērīga ar pārējo Emitenta amatpersonu un darbinieku atlīdzību.
- 13.2. Neierobežojot to Emitenta pārvaldes institūciju, kas atbildīgas par padomes un valdes locekļu atalgojuma noteikšanu, lomu un darbību, atalgojuma politikas projekta izstrāde ir nododama Emitenta valdes pārziņā, kura tās projekta sagatavošanas laikā konsultējas ar Emitenta padomi. Nolūkā novērst interešu konfliktus un lai uzraudzītu valdes darbību atalgojuma politikas sakarā, Emitentam vēlams iecelt par atalgojuma politikas izstrādi atbildīgo darbinieku, kam ir pietiekama pieredze un zināšanas atlīdzības noteikšanas jomā.
- 13.3. Ja atalgojuma politikā nosakot atalgojuma struktūru, tiek paredzēta arī atalgojuma mainīgā daļa, kurā kā atlīdzība paredzētas Emitenta akcijas vai akciju opcijas vai jebkādi citi papildus maksājumi, t.sk. prēmijas, tā būtu piesaistāma iepriekš noteiktiem īstermiņa un ilgtermiņa mērķiem un to izpildes kritērijiem. Atalgojuma mainīgās daļas piesaiste tikai īstermiņa rezultātiem neveicinās ieinteresētību uzņēmuma ilgtermiņa izaugsmē un rezultātu uzlabošanā. Atalgojuma apjomam un struktūrai jābūt atkarīgai no uzņēmuma darbības rezultātiem, akciju cenas un citiem ar Emitentu saistītiem notikumiem.
- 13.4. Nosakot atalgojuma mainīgo daļu, būtu nosakāms šīs mainīgās daļas maksimālais pieļaujamais apmērs, turklāt ievērojot nosacījumu par šīs mainīgās daļas samērojamību ar atlīdzības nemainīgo daļu, lai nepieciešamības gadījumā būtu iespējams ieturēt iepriekš izmaksāto atalgojuma mainīgo daļu.
- 13.5. Ja kā atalgojuma mainīgā daļa tiek paredzētas Emitenta akcijas, akciju opcijas vai jebkuras citas tiesības iegūt Emitenta akcijas, būtu vēlams noteikt minimālo termiņu, kura laikā tās nav izmantojamas.

AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principi

- 13.6. Atalgojuma politikā būtu iekļaujami nosacījumi, kuri nosaka, ka Emitentam ir tiesības pieprasīt atmaksāt to atlīdzības mainīgo daļu, kas tikusi piešķirta pamatojoties uz izpildes kritērijiem, kuru aprēķinā izmantotie dati izrādījušies acīmredzami nepareizi. Šajā punktā minētais nosacījums būtu iekļaujams arī darba līgumos, ko Emitents slēdz ar attiecīgajām amatpersonām.
- 13.7. Atalgojuma shēmas, kurās kā atlīdzība paredzētas Emitenta akcijas, teorētiski var radīt zaudējumus Emitenta esošajiem akcionāriem, jo jaunas akciju emisijas dēļ ir iespējama akciju cenas pazemināšanās. Tādēļ pirms jebkādas šāda veida atalgojuma shēmas izstrādes un apstiprināšanas ir nepieciešams izvērtēt iespējamus ieguvumus vai zaudējumus.
- 13.8. Ja atalgojuma politikā paredzēta mainīgā daļa, kurā kā atlīdzība paredzētas Emitenta akcijas vai akciju opcijas, ir norādāms, kā apstiprināto atalgojuma shēmu ietvaros ir plānots nodrošināt nepieciešamo Emitenta akciju daudzumu – vai tās tiek plānots iegūt, pērkot regulētā tirgū, vai arī veicot jaunu akciju emisiju.
- 13.9. Izstrādājot atalgojuma politiku un paredzot tādu akciju opciju piešķiršanu, kas dod tiesības iegūt Emitenta akcijas, jāievēro Biržas noteikumos noteiktie akciju opciju piešķiršanas nosacījumi.
- 13.10. Nosakot principus pēc kādiem atalgojums piešķirams padomes un valdes locekļiem ir jāparedz arī vispārējie principi pēc kādiem tiks veikta jebkādu kompensāciju vai cita veida atlīdzības izmaksa, ja tādu vispār plānots piemērot, gadījumos, kad tiek laužti ar minētajām amatpersonām noslēgtie līgumi (darba attiecību izbeigšanas maksājumi). Ja darba attiecības tiek izbeigtas neatbilstošu darba rezultātu dēļ, nebūtu pieļaujama jebkādu darba attiecību izbeigšanas maksājumu izmaksa.
- 13.11. Ieteicams, ka darba attiecību izbeigšanas maksājumiem tiek noteikts samērojams maksimālais apmērs. Lai maksājums varētu tikt uzskatīts par samērojamu, to nebūtu jānosaka lielāku kā atlīdzības nemainīgā daļa par divu kalendāro gadu periodu.
14. Paziņojums par atalgojuma politiku
- 14.1. Emitentam ir pienākums publiskot izsmeljošu pārskatu par Emitenta pārvaldes institūciju locekļu atalgojuma politiku - Atalgojuma ziņojumu. Atalgojuma ziņojums var tikt noformēts kā atsevišķs dokuments vai arī iekļauts kā atsevišķa sadaļa Ziņojumā, kuru Emitents sagatavo saskaņā ar šo leteikumu levada 9.punkta noteikumiem. Sagatavotais Atalgojuma ziņojums ir ievietojams arī Emitenta mājas lapā internetā.
- 14.2. Atalgojuma ziņojumam jāsaturs vismaz šāda informācija:
 - 1) informācija par atalgojuma politikas piemērošanu Emitenta valdes un padomes locekļiem iepriekšējā finanšu gadā, īpaši norādot veiktos būtiskos grozījumus Emitenta atalgojuma politikā salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu;
 - 2) piemērojamā atalgojuma mainīgās un nemainīgās daļas īpatsvars attiecīgajai amatpersonu kategorijai izmaksājamajā atalgojumā, tai skaitā informācija par laika periodu, kurā persona nevar pilnvērtīgi izmantot tai piešķirtās akciju opcijas vai cita veida atalgojuma mainīgo daļu;
 - 3) pietiekama informācija par atalgojuma piesaisti darba rezultātiem. Lai informācija varētu tikt uzskatīta par pietiekamu, vēlams ziņojumā ietvert: paskaidrojumu, kā izvēlētie izpildes kritēriji, pamatojoties uz kuriem ir tikusi piešķirta atalgojuma mainīgā daļa veicina Emitenta ilgtermiņa intereses; paskaidrojumu par metodēm, kas izmantotas, lai noteiktu, vai ir ievēroti izpildes kritēriji;
 - 4) informācija par Emitenta politiku attiecībā uz līgumu, kas tiek slēgti ar Emitenta pārvaldes institūciju locekļiem, nosacījumiem (par noslēgto līgumu termiņiem, iepriekšējās paziņošanas termiņiem par līguma darbības pārtraukšanu, tai skaitā līguma pārtraukšanas gadījumā veicamajiem maksājumiem);
 - 5) informācija par piemērojamo prēmiju shēmu un jebkuru citu piešķiramo materiālo labumu galvenajiem parametriem un pamatojumu;
 - 6) apraksts par jebkurām piemērojamām pensiju vai priekšlaicīgas pensionēšanās shēmām;
 - 7) pārskats par katrai personai, kura attiecīgā pārskata gada laikā ieņēmusi padomes vai valdes locekļa amatu, izmaksāto atalgojumu un citiem atalgojuma veidā saņemtiem materiāliem labumiem, iekļaujot tajā vismaz šīs sadaļas 14.5., 14.6. un 14.7. punktā minēto informāciju.

AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principi

- 14.3. Lai izvairītos no informācijas dublēšanās, Emitents Atalgojuma ziņojumā var nenorādīt šīs sadaļas 14.2. punkta 1. līdž 7. apakšpunktā prasīto informāciju, ja tā jau ir minēta Emitenta atalgojuma politikā. Šādā gadījumā Atalgojuma ziņojumā dodama atsauce uz atalgojuma politiku un norāde uz to, kur Emitenta atalgojuma politika ir pieejama.
- 14.4. Ja emitents uzskata, ka šo ieteikumu 14.2. punktā minētās informācijas publiskošanas rezultātā var tikt atklāta komerciāli jūtīga informācija, kas varētu kaitīgi ietekmēt Emitenta stratēģisko pozīciju, Emitents minēto informāciju neatklāj, minot attiecīgo iemeslu.
- 14.5. Attiecībā uz atalgojumu un/vai citiem ienākumiem, par katru padomes un valdes locekli atklājama šāda informācija:
- 1) par pienākumu veikšanu izmaksātās vai pienākošās atlīdzības (algas) kopējo summu pārskata gada laikā;
 - 2) atalgojums un citas priekšrocības, kas saņemtas no jebkura ar Emitentu saistīta uzņēmuma. Šajā punktā lietotais termins „saistīts uzņēmums” atbilst Finanšu instrumentu tirgus likuma 1. pantā dotajam saistīta uzņēmuma termina skaidrojumam;
 - 3) atalgojums, kas izmaksāts peļņas sadales vai prēmiju izmaksas veidā un šādu maksājumu piešķiršanas pamatojumi;
 - 4) samaksa par papildus tiešajiem pienākumiem veikto darbību;
 - 5) kompensācijas un citi maksājumi, kas maksājami vai kurus saņēmis attiecīgajā pārskata gadā amatu atstājušais padomes vai valdes loceklis;
 - 6) kopējā jebkuru materiālo labumu vērtība, kas saņemta kā atalgojums un uz kuru nav attiecināmi iepriekš minētie šī punkta 1) līdž 5) apakšpunkti.
- 14.6. Attiecībā uz akcijām un/vai akciju opcijām vai citām atalgojuma shēmām, saskaņā ar kurām iegūstamas Emitenta akcijas, atklājama šāda informācija:
- 1) pārskata gada laikā Emitenta pārvaldes institūcijas loceklim piešķirto akciju vai akciju opciju, kas dod tiesības iegūt Emitenta akcijas, skaits un to izmantošanas nosacījumi;
 - 2) pārskata gada laikā izmantoto opciju, kas dod tiesības iegūt Emitenta akcijas, skaits, par katru no tām norādot iegūto akciju skaitu un noteikto akcijas cenu vai pārvaldes institūcijas locekļa daļas vērtību ar akcijām saistītajā atalgojuma shēmā pārskata gada beigās;
 - 3) neizmantoto akciju opciju, kas dod tiesības iegūt Emitenta akcijas, skaits uz pārskata gada beigām, līgumā noteikto akcijas cenu, izpildes datumu un galvenos minētās opcijas izmantošanas noteikumus;
 - 4) informāciju par pārskata gada laikā veiktajām izmaiņām piešķirto opciju, kas dod tiesības iegūt Emitenta akcijas, līgumu nosacījumos (piem., veiktas izmaiņas opcijas izmantošanas noteikumos, mainīts opcijas izmantošanas termiņš un tml.).
- 14.7. Attiecībā uz uzkrājumiem vai iemaksām privāto pensiju fondu pensiju plānos, ir atklājama šāda informācija:
- 1) par personas labā pensiju plānā vai plānos Emitenta veikto iemaksu apjomu un pensiju kapitāla izmaksas noteikumiem;
 - 2) par konkrētai personai piemērojamiem dalības, tajā skaitā dalības izbeigšanas noteikumiem attiecīgajā pensiju plānā.
- 14.8. Atalgojuma shēmas, saskaņā ar kurām atalgojums tiek noteikts, piešķirot Emitenta akcijas, akciju opcijas vai jebkādā citā veidā dodot tiesības iegūt Emitenta akcijas, ar savu lēmumu jāapstiprina kārtējai akcionāru sapulcei. Lemjot par atalgojuma shēmas apstiprināšanu, akcionāru sapulce nelemj par tās piemērošanu konkrētām personālīdžām.